

P O S U D E K

diplomové práce posluchače V. ročníku Igora S l o b o d y

"Zpeněžení nemovité zástavy při výkonu rozhodnutí, v řízení konkursním i mimosoudně".

Jde o práci o 104 stránkách, doplněné přílohami, zaměřené obsahově vedle obecného pojednání o funkci a pojmu zástavního práva a stručné historii právních úprav tohoto institutu zejména na výklad o zástavním právu v jeho zajišťovací funkci a na výklad o zástavním právu v jeho uhrazovací funkci.

Už po několika prvních stránkách seznamování se s textem jsem nemohl uvěřit, že jde o "pouhou" diplomovou práci, a nikoli o odborné pojednání na vysoké úrovni, která by se dala očekávat ^{od} erudovaného autora se speciálním zaměřením na danou problematiku. Na uvedeném dojmu se nic nezměnilo ani po přečtení celé práce. Ocenění si kromě jiného zaslouží i přesná formulace myšlenek sdělovaných čtenářsky přístupnou formou, s odkazy na jednotlivých místech textu na názory publikované v odborném tisku a v judikatuře. Pozornosti nemohlo ujít ani grafické znázornění některých komplikovaných právních vztahů, k nimž dochází v zástavně-právním poměru. Přínosem práce jsou i poznatky získané dotazy u vybraných okresních soudů o počtech věcí týkajících se zástavních žalob podle § 200y o.s.ř. Ke kladům práce patří i kritické postoje autora k některým tradovaným výkladům či samotným právním úpravám.

O nějakých nedostatcích práce nemůže být řeč. Naopak, na takové úrovni zpracovaná látka i ve čtenáři vyvolává představy či nápady upínající se ke zvolenému tématu.

Je třeba si připomínat, že zastavení věci (pignus) patří do skupiny tzv. reálných kontraktů podobně jako půjčka, výpůjčka, úschova. I když právní důvodem je i v těchto případech smlouva, sama o sobě ještě zástavněprávní vztah nezakládá, ledaže by byl obligačně právní vztah nedílně spjat s věcnými účinky (např. notářský zápis, po němž následuje vyznačení vzniku zástavy do Rejstříku zástav), ale až samo zatížení věci právní vadou v podobě evidence zatížení vlastníka věci zápisem v úředním registru, anebo v předání movité zástavy do detence věřitele.

Na povaze institutu, jakým je zástavní právo, se ani po legislativních změnách (uvážených i méně uvážených) v podstatě nic nezměnilo ve srovnání se zněním ustanovení § 451 OZO: Chce-li věřitel nabýt skutečně práva zástavního, musí mít (právní)důvod a zastavenou věc; je-li movitá, vzít do úschovy, a je-li nemovitá, dát vložit svou pohledávku do knih způsobem předepsaným pro nabytí vlastnictví. Důvod sám o sobě poskytuje jen osobní práva k věci, nikoli však věcné právo na věc.

Pokud jde o soudní prodej zástavy, podává autor o něm výklad zejména na str. 42 a 47. Pokouší se přitom interpretovat větu, resp. její část v ustanovení § 200z odst. 2 o.s.ř. "jsou-li skutečnosti uvedené v odstavci 1 doloženy listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo veřejnými listinami notáře". Co se týče zástavní smlouvy vztahující se k zatížení nemovitosti, která je předmětem evidence v katastru nemovitostí, nevyžaduje se k ní forma notářského zápisu ani ověření pravosti podpisu smluvních stran (srv. § 34 odst. 7 vyhl. š. 190/1996 Sb.) K prokázání vzniku zástavního práva by měl postačit úřední výpis z katastru nemovitostí svědčící o tom, že na předmětu zástavy vázne zástavní právo pro věřitele ze zajištěné pohledávky. Mení mi zcela jasno, jak by se do této situace mohl připlést notář provedením úkonů, bez nichž by platnost zkoumaného právního úkonu neobstála.

Vzhledem k vysoké odborné úrovni práce doporučuji, aby byla uznána bez dalšího za práci rigorózní. Navrhuji obhajobu práce, kterou hodnotím známkou v ý b o r n ě .

30.3.2006

doc.dr.Jiří Mikeš

